

Kirkelig fellesråd
i Trondheim

Hva har skjedd
i kirka i Trondheim?

ÅRSRAPPORT 2017

Innhold:

«Sammen om» – en utfordring? – ved Kirkevergen	3
Brytningstid – ved leder av Kirkelig fellesråd	5
Om virksomheten	6
Tro, kultur og samfunn	9
Gravplassforvaltningen	24
Bygg og eiendom	26
Organisasjon – satsingsområder, ansatte og årsverk	30
Økonomi og økonomisk resultat	34
Representanter i Kirkelig fellesråd	35

Kirkelig fellesråd i Trondheim har servicekontor i Munkegata 6
Tlf. 994 36 000
Kirkeverge Kjell Inge Nordgård har kontor samme sted

Postadresse:
Kirkelig fellesråd i Trondheim
Postboks 2300 Torgarden
7004 Trondheim

E-postadresse: post.trondheim@kirken.no
Hjemmeside: www.kirken.no/trondheim

Årsrapporten 2017
Ansvarlig redaktør: Kjell Inge Nordgård
Redaksjon: Yngvil Bjellaanes og Arne Lauvås
Korrektur: Rannveig Naustvoll

Grafisk produksjon: Trykkpartner AS

Bilde på forsiden: «En stein for å minnes».
Samisk–kvensk minnesmerke på Stavne (Foto: Kjetil Aa)

«Sammen om» – en utfordring?

«Vi skal sammen øke oppslutningen til kirkelivet i Trondheim» har vært den ambisiøse målsettingen Kirkelig fellesråd i Trondheim satte for fire år siden. Statistikk viser at utfordringen fortsatt er like stor. I løpet av perioden er mange utredninger med forslag til løsninger både ved hjelp av eksterne konsulenter og egne ansatte, blitt lagt frem for beslutning og videre veivalg. Beslutningene vil være både premisser og muligheter for videre utvikling av kirkelivet i byen. Det meste gjenstår å sette ut i praksis. Jeg har fortsatt trua.

Kirkeverge Kjell Inge Nordgård
(Foto: Kristian Svardal)

Flere initiativ fremmer en utvikling hvor enkelte sokn ivaretar et mer by-overgripende menighetsliv for grupper av befolkningen. Fagfora på byplan for diakoner og undervisningsansatte har hver for seg levert innspill til felles tiltak for utvikling innen sine fagfelt både på byplan og lokalt i menighet. I flere sammenhenger både bekrefter og utfordrer vi oss selv på den overordnede målsetningen om at vi skal være sammen om en utvikling med grunnlag i en større felles oversikt.

Soknestrukturutredningen med dokumentet «Byutvikling, demografi og samfunnsendring – en kirke i endring» har vært et initiativ for fremme av en viktig debatt knyttet til en slik utvikling. Her antydes en halvering fra dagens 20 sokn. Mange sokn vil da ha mer enn en kirke. Større staber etter sammenslåing øker kapasiteten og mulighetene for differensiering i bruk av kirkene. Prosjektet setter fokus på hvordan fellesrådet kan understøtte en målsatt utvikling best mulig med de tilgjengelige ressurser vi har, det være seg økonomi, ansatte og bruk av byggene. Utredning og dokumentasjon er ferdig – nå er det opp til menighetene å gjøre sine valg.

En undersøkelse blant byens befolkning i 2016, gjennomført av NorFakta, viste at selv de mest kirkesøkende visste lite om hva som faktisk foregår i kirka si gjennom uka og året. Vi har et enormt løft å gjøre i vår egen formidling om kirkas rikholdige aktiviteter både til hverdags og fest gjennom året. Årsrapporten presenterer et lite utvalg av alt som skjer. Det er mye mer. Her bør det være mye som er relevant for mange flere. Et prosjekt i 2017, sammen med Rø Kommunikasjon as, har gitt oss en rekke innspill og utfordringer knyttet til «kirka i byen» sin kommunikasjon med befolkningen. Rø peker også på denne interne utfordringen om å i større grad være «sammen om».

Vedtaket om at Klæbu kommune og Trondheim kommune skal bli til en kommune innen utgangen av 2019, medfører at også de kirkelige fellesrådene i de to kommunene skal bli til ett. På lik linje med organiseringen av den kommunale sammenslåingen, er det etablert en kirkelig fellesnemnd som er delegert beslutningsmyndighet på en rekke områder knyttet til sammenslåingen. To administrative strukturer skal bli til én.

Kirkelig fellesråd i Trondheim har valgt å slutte seg til et dataselskap, Kirkepartner, hvor kirkens egne organisasjonsledd er aksjonærer og eneste eiere. Både kirkeverge og leder for økonomi- og administrasjonsavdelingen har latt oss engasjere i arbeidet rundt dette selskapet. Mye av fremtidig forenkling, digitalisering, ny tilrettelegging og organisering av arbeidsoppgaver vil skje gjennom felles nasjonal innsats. Vi ønsker å være aktivt tilstede i denne utviklingen.

En meget god utredning knyttet til «Veivalg for ny kirke på Charlottenlund» er gjennomført og presentert for fellesrådet. Kanskje lykkes noen av oss å være med på byggingen av en ny kirke – det er ikke så ofte det skjer akkurat. Sist var i 1997 da Hoeggen ble bygget. Samtidig begynner Charlottenlund gravplass å ta form – og nok en flott gravplass med parkmessig standard kan tilbys byens befolkning. Ny gravplass og ny kirke vil være et flott og nødvendig løft for en bydel i veldig vekst.

I høst markerte Kirkelig fellesråd og Trondheim kommune åpningen av et minneste for de tvangsevakuerte fra Nord-Troms og Finnmark vinteren 1944/-45 som døde under sitt korte opphold her i Trondheim. Minneste for har fått navnet «En stein for å minnes» og er etablert på Stavne gravlund, hvor også de døde i sin tid ble gravlagt. En ufyselig transport påførte de tvangsevakuerte belastninger og sykdom, som for mange endte i døden. Pårørende har i over 70 år lett etter gravstedet til sine nære uten å lykkes, kanskje også på grunn av manglende vilje fra gravferdsmyndigheten gjennom tidene. Det var sterkt å være en del av et prosjekt, der vi kanskje først i ettertid forstod hvor viktig det var for så mange. Måten kunstner Sissel M. Bergh løste sitt oppdrag på med utformingen av gravstedet, har i seg selv gjort inntrykk på meg.

Barn i undring – Illustrasjonsfoto (Foto: Esko Jasma)

Svein Willy Danielsen,
leder av Kirkelig Fellesråd
(Foto: Arne Lauvås)

Brytningstid

Ny mål- og strategiplan

Kirkevergen har på forrige side gitt en oversikt over viktige satsinger og utredninger som Kirkelig fellesråd har initiert og gjennomført i året som gikk. Dette er tiltak som skal danne grunnlag for vår nye mål- og strategiplan for perioden 2018–2021. Sammen med menighetene vil fellesrådet definere konkrete strategiske mål innenfor prioriterte satsingsområder og utvikle etterprøvbare handlingsplaner for disse.

Kirke i brytningstid

Det er naturlig at dette strategiarbeidet også preges av at kirken vår på mange måter er inne i en brytningstid, både internt og i forholdet til samfunnet rundt oss:

Kirken arbeider for å finne sin form etter skillet fra staten. De styrende organer diskuterer finansiering, ledelsesprinsipper, organisering og ny lov for trossamfunn. Samtidig utfordres vi av nye, mer multikulturelle og også sekulære samfunnsstrukturer, endrede bomønstre, redusert oppslutning om kirkelige aktiviteter og handlinger, og i mange sammenhenger en opplevelse av mindre relevans i konkurransen med alt og alle som ønsker vår – og ikke minst barns og unges – oppmerksomhet.

Men som kristne er vi overbevist om at vi fortsatt skal få forvalte et budskap om frelse, godhet og solidaritet som våre medmennesker og samfunnet har bruk for – kanskje mer enn noen gang. Og nettopp dette er vår hovedoppgave som menigheter og som fellesråd, det er her vi skal legge vår fokus.

Barn og lysglobe – Illustrasjonsfoto
(Foto: Sveinung Bråthen)

Vi har en visjon

Kirken i Trondheim – en bekjennende, åpen, tjenende og misjonerende folkekirke.

Vi skal være en tydelig og relevant tros- og samfunnsaktør med basis i vår felles tro. Vi skal være tilstede der folk lever og bor. Vi skal tilby fellesskap og være en engasjert kulturaktør gjennom gudstjenester og kirkelige handlinger, trosopplæring, diakoni og barne-/ungdomsarbeid, samt forvaltning

av kirker og gravplasser. Kirken i Trondheim skal kjennetegnes av samarbeidsvilje og solidaritet i og mellom menighetene, og i og med det samfunnet vi er en del av.

Sammen om

En organisasjon som skal vokse og utvikle seg må ha forankring og eierskap – forankring oppover, eierskap nedenfra. Menighetene er kirken organisatoriske fundament, der eierskapet forankres. Fellesrådet skal – i tillegg til sine profesjonelle, administrative funksjoner – forvalte en byovergripende rolle i dette fundamentale eierskapet. Da skal vi være «sammen om» – sammen om Kirken i Trondheim, sammen om våre utfordringer og muligheter, sammen om nabomenighetens problemer, sammen om de gode ideene og de nye initiativene. Et byovergripende fellesskap. Og midt i brytningstiden og de organisatoriske usikkerhetene skal vi vite at himmelrommet over våre lokale fellesskap er den verdensvide kirke.

Om virksomheten

Den norske kirke i Trondheim er organisert i 20 grunnenheter, sokn, hvor medlemmene bor. Hvert sokn er representert gjennom to folkevalgte organer, menighetsrådet i det lokale sokn og Kirkelig fellesråd i Trondheim (KfiT). Rådene har gjennom Kirkeloven et selvstendig ansvar på vegne av soknet og kirkens medlemmer.

Fellessrådet forvalter alle kirkebygg og gravplassanlegg, drifter lokale preste- og menighetskontor, er arbeidsgiver for alle kirkelige ansatte unntatt prestene og har ansvar for å utarbeide overordnede mål og planer for den kirkelige aktivitet i kommunen. KfiT har følgende hovedmål innen fire nøkkelområder for virksomheten:

• Tro, kultur og samfunn:

Kirkelig fellesråd skal forvalte lovpålagte oppgaver og satsingsområdene trosopplæring og diakoni, slik at kirken er til stede der folk lever og bor.

• Kirkegårder/gravlunder:

Alle kirkegårder/gravlunder skal opparbeides med parkmessig standard og være universelt tilrettelagt, og alle nye kirkegårder/gravlunder skal i tillegg tilrettelegges for ulike trosretninger/livssyn.

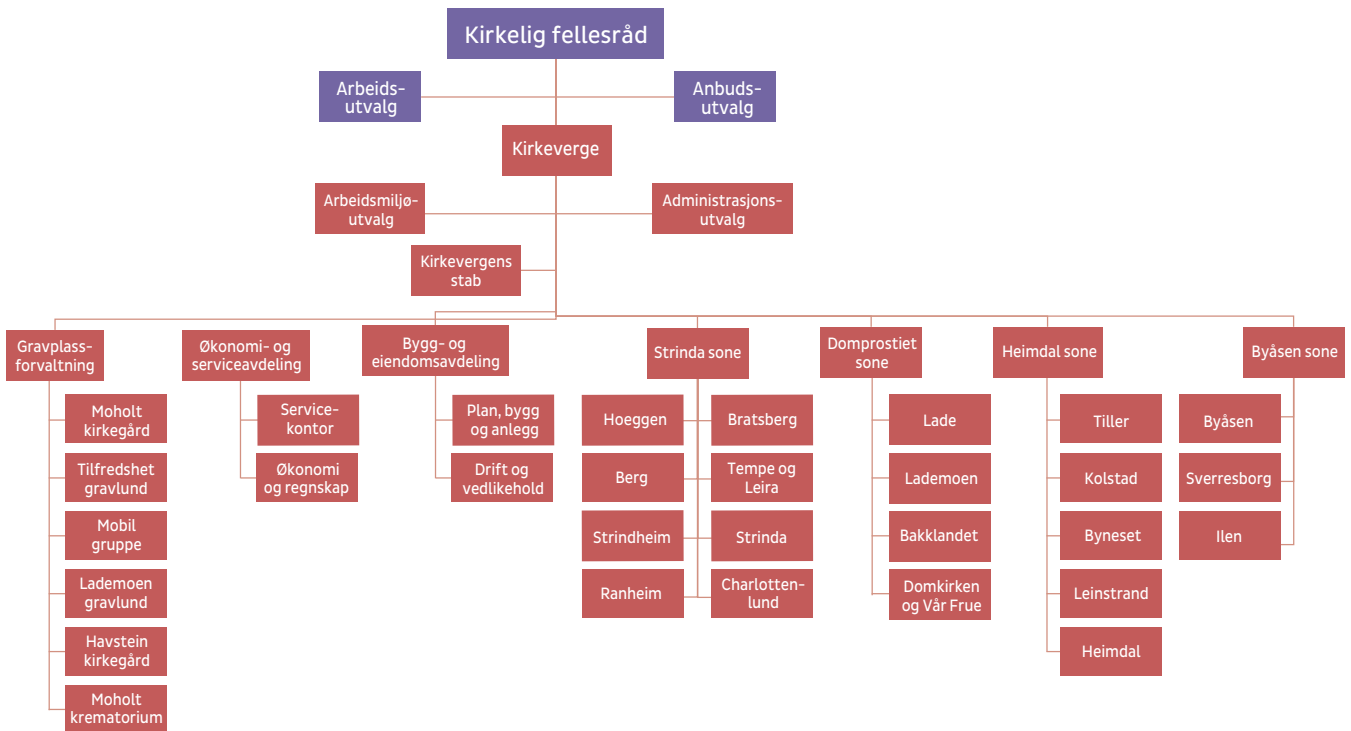
• Bygg og eiendom:

Kirkelig fellesråd skal forvalte bygg og anlegg slik at menighetene har tjenlige og universelt tilrettede bygg for kirkelige handlinger og annen kirkelig virksomhet. Kirkelig fellesråd forvalter bygg og anlegg på vegne av soknene slik at verdier ivaretas og ikke forringes.

• Organisasjon:

Kirkelig fellesråd i Trondheim skal ha en målrettet og økonomisk effektiv organisasjon og ansatte med høy kompetanse og faglig integritet. KfiT skal kvalitetssikre arbeidsprosessene sine og jobbe systematisk med kontinuerlig forbedring av leveranser og tjenester.

Organisasjon:

KfiTs hovedansvars- og arbeidsoppgaver:

- Overordna mål og planer for den kirkelige aktivitet i byen
- Arbeidsgiveransvar
- Tilrettelegging og deltakelse i kirkelige handlinger
- Gravferdsvirksomhet
- Drift og forvaltning av kirkegårder/gravlunder
- Bygg- og eiendomsforvaltning
- Rehabilitering og utbygging
- Økonomistyring og regnskap
- Personalledelse og personalforvaltning

Kirkelig aktivitet

Statistikken viser at det er et rikt gudstjenestetilbud i byen og det er relativt stor oppslutning om gudstjenestene med i gjennomsnitt 80 deltakere pr. gudstjeneste. Andre kulturelle aktiviteter i kirkene, så som konserter og kulturarrangement, har økt i antall og deltakelse fra 2016 til 2017. Det er gledelig. Vi ser at deltakelse i kor også er økende da nesten 300 flere er medlemmer i kirkekor i 2017 enn 2016. Over år har antall registrerte frivillige også hatt en svak økning. Her tror vi dog det er potensiale for langt flere.

Med en økende og aldrende befolkning, er det naturlig at også antall begravelser og bisettelser øker. Dette vil forsterke seg i årene fremover. I tillegg til økt antall seremonier, vil også arbeidsoppgaver på gravplassene øke.

Dåp - Illustrasjonsfoto
(Foto: Carolina Roka)

Kirkelig aktivitet:

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Deltakere i gudstjenester	215.631	177.256	180.390	177.565	179.209	176 769
Antall gudstjenester	1817	2112	2074	2118	2214	2 196
Dåpshandlinger	1253	1218	1204	1131	1226	915
Konfirmerte	1292	1207	1134	1151	1162	1 063
Vigsler	232	223	198	221	262	188
Begravelser og bisettelser	886	872	942	965	944	976
Deltakere i konserter/musikkandakter o.a. kulturarrangement	120.337	79.569	116.530	90.181	93.832	103 606
Antall konserter og musikkandakter/ kulturarrangement	408/144	395/131	397/135	428/108	441/80	494/136
Antall kor	37	39	37	36	38	39
Kormedlemmer	1059	1211	1060	986	997	1 285
Frivillige	2697	1846	1891	1852	2100	2 056

Konfirmanter på leir – Illustrasjonsfoto (Foto: Andre Eide)

Medlemsutvikling

Antall innbyggere i Trondheim kommune vokser med nærmere 3000 nye innbyggere hvert år. Antall medlemmer i Den norske kirke i Trondheim har hatt sprangvise nedturer de siste årene. Forskjellen mellom 2016 og 2017 er dog marginal, ca. 50 færre medlemmer. Med en raskt økende befolkning, synker likevel medlemsandelen av befolkningen med over ett prosentpoeng. Dette kan i stor grad skyldes at nye innbyggere kommer fra andre kulturer og da tilhører andre trossamfunn.

Mest bekymringsfullt er likevel at antall døpte pr. år synker. Når disse dåpskullene når konfirmasjonsalder, vil andelen konfirmanter også synke tilsvarende.

Medlemsstatus kan nå sjekkes over nett

I mange år har Den norske kirke fått kritikk for feil og mangler i medlemsregisteret. Kirka har imidlertid laget en elektronisk selvbetjeningsløsning der man kan sjekke sin medlemsstatus og eventuelt endre den. Man logger seg inn ved elektronisk ID slik man gjør til eksempelvis nettbank. Med 3,8 millioner medlemmer trenger kirka enkle og gode ordninger for å holde medlemsregisteret ajour. Gjennom id-porten er det slik åpnet for inn- og utmelding av kirka.

Medlemsutvikling i Trondheim:

	Innbyggere	Medlemmer	Befolkningsandel som er medlem i DNK
2011	176 083	136 582	77,6 %
2012	179 038	136 977	76,5 %
2013	181 559	133 142	73,3 %
2014	185 190	133 749	72,2 %
2015	187 321	131 196	70,0 %
2016	190 476	129 732	68,1 %
2017	193 432	129 678	67,0 %
Endring 2011–2017	+ 17 349	- 6 904	- 10,6 %-poeng

«En stein for å minnes» – Åpning av samisk-kvensk minnesmerke på Stavne

7. september 2017 ble et nytt minnesmerke avduket på Stavne gravlund. «En stein for å minnes» hedrer de som døde under oppholdet i Trondheim, etter tvangsevakueringen av Finnmark og Nord-Troms i oktober 1944.

Mot slutten av 1944 kom ordren om å tvangsevakuere hele befolkningen i Finnmark og deler av Nord-Troms. Folk ble drevet ut i båter og tvunget sørover under umenneskelige forhold. Rundt 20 000 mennesker kom i transitt til Trondheim. Mange døde av påkjenningene. På Stavne gravlund ble 28 av de evakuerte begravet i umerkede graver. Mange familier visste ikke hvor deres slektning befant seg eller var begravet.

Steiner i prosesjon gjennom Trondheim

Formannskapet i Trondheim vedtok i 2015 å etablere et minnesmerke på Stavne gravlund over de som døde i Trondheim under tvangsevakueringa, og oppdraget med utsmykkingen av minnesmerket gikk til kunstner Sissel Mutale Bergh. Hennes prosjekt, «En stein for å minnes», består av steiner fra hjemstedet til hver og en av de gravlagte, fra 12 kommuner i Finnmark og Troms. Steinene ble fraktet sørover til Trondheim med Hurtigruten, og 31. august 2017 ble de transportert i prosesjon gjennom byen fra Trondheim havn til Stavne.

7. september var det offisiell åpning av minnesmerket «En stein for å minnes» på Stavne gravlund. Varaordfører Hilde Opoku (MDG) sto for åpningen, hvor flere pårørende til de om lag 33 tvangsevakuerte som døde i Trondheim i 1944/45 var til stede. Blant de mange fremmøtte var flere familiemedlemmer av Lilly Birgitte Persen, som døde på Trondheim sykehus 16. desember 1944, bare ett år gammel. Asle Persen, Lillys lillebror, holdt en rørende tale på vegne av familien.

– Nå kan vi komme hit og dra herfra igjen med ro i hjertet, sa en tydelig beveget Asle Persen fra Vadsø.

Beklaget overfor de pårørende

Kirkeverge Kjell Inge Nordgård beklaget overfor de pårørende at arbeidet med å finne gravene til sine døde slektninger lenge var svært vanskelig. Det samme gjorde varaordfører Hilde Opoku.

– På vegne av det offentlige Trondheim vil jeg i dag beklage at det har tatt så lang tid før disse menneskenes navn ble hugget inn i steinene her på Stavne.

Fra åpningen av minnesmerket på Stavne. Kunstner Sissel M. Bergh forteller om tankene bak minnesmerket (Foto: Yngvil Bjellaanes)

Prosesjon med minnesteiner ankommer Stavne gravlund (Foto Kjetil Aa)

Minnesmerket på Stavne gravlund (Foto Yngvil Bjellaanes)

Nå er de iblant oss igjen. Fred være med deres minne, sa Opoku.

Leder for Kirkelig fellesråd, Svein Willy Danielsen, beklaget på vegne av Kirken.

– Det er viktig at Kirken tar ansvar. Vi skal ta ansvar, og det er med ydmykhet at vi nå endelig kan bidra. Dette er en utrolig viktig historie, som dessverre er blitt tiet ned i altfor mange år, og det er derfor viktig for oss at vi nå kan bidra til å synliggjøre denne historien, sa Danielsen.

Tydelig rørt kunstner

Kunstner Sissel M. Bergh, som har samisk slektsbakgrunn, var også tydelig rørt under åpningen, og mottok mange rosende ord for sin kunstneriske utsmykking av minnesmerket.

– Jeg vil rette en stor takk til kunstner Sissel Mutale Bergh som har tatt på seg dette oppdraget med å utforme et minnesmerke, og gjennomført det med varme, engasjement, raushet, respekt og ydmykhet. Prosjektet «En stein for å minnes» er ikke bare kreativt og nyskapende, men også de tvangsevakuerte og deres familier og etterlatte verdig. Vi har nå fått et minnesmerke her på Stavne, der 28 personer ble begravd. De fikk aldri komme hjem igjen, men nå er en bit av «hjem» hentet til dem, avsluttet Danielsen.

Minnesmerket består også av ei minneplate hvor teksten er på kvensk, samisk og norsk: «Tvangsevakuert – med døden som følge. Heimene brent i krigens taktikk – gravlagt i hjemløs jord på Stavne november 1944–juni 1945».

Minner i stein: Fra høyre ser vi kunstner Sissel M. Bergh, kirkeverge Kjell Inge Nordgård og Rune Håvard Kjenstad fra Trondheim kommune. (Foto: Kjetil Aa)

Tråante 2017 – En felles feiring av 100-årsjubileet av samenes første landsmøte i Trondheim 6. til 9. februar 1917

Sametinget, fylkeskommunene i Trøndelag og Trondheim kommune hadde gått sammen for å markere en viktig begivenhet i samefolkets historie med et 100-årsjubileum i Trondheim – Tråante 2017 – en nasjonal feiring og et felles samisk jubileum.

Et samisk alter i Nidarosdomen ble innviet 6. februar, i forbindelse med jubileumsuka «Tråante 2017». Mange fra Saemien Åålmege (samisk menighet i sørsamisk område) var med på innvielsesgudstjenesten den gang. Det var en stolt biskop Tor Singsaas som kunne vise frem den nye alterutsmykningen. Nidarosbispens var, sammen med den sørsamiske presten Bierna Biente, initiativtager til å få et eget samisk gudstjenestested i Nidarosdomen.

Det er den sørsamiske kunstneren Folke Fjällström som har laget skulpturen på det nye alteret. Materialet er bjørk, som er oljet og bearbeidet etter samisk tradisjon. Ornamentikken har også dype samiske røtter, og er et budskapsbærende og identitetsskapende element. – Samene har sjelden satt tydelige spor etter seg, slik har det også vært i Nidarosdomen. Samtidig har vi som kirke en historie i forhold til samene som vi ikke bør være stolt over. Alt dette gjør det nå viktig å få et tydelig samisk uttrykk og et naturlig gudstjenestested i domkirken, sier biskop Tor Singsaas.

Historisk konfirmasjon i Nidarosdomen

Årets to konfirmanter fra Saemien Åålmege ble historiske i Nidarosdomen. For aller første gang ble konfirmasjonen holdt ved katedralens nye samiske alter.

Illustrasjonsfoto

Jonna Dunfjeld Mølnvik fra Snåsa og Maria Victoria Bientie Sivertsen fra Sørlø ble konfirmert i Nidarosdomen søndag den 13. august. (Foto: Meerke Krihke Leine Bientie)

– Dette er en stor og viktig begivenhet for oss i Saemien Åålmege. Vi har sett frem til å feire gudstjeneste i Nidarosdomen foran det flotte alteret. At det er en konfirmasjonsgudstjeneste, er ekstra gledelig, sier prest i Saemien Åålmege, Einar Bondevik. – Alt ble mye bedre enn jeg hadde forventet. Jeg er veldig fornøyd, smiler Maria Victoria Bientie Sivertsen etter den høytidelige gudstjenesten, søndag 13. august.

Saemien Åålmege har konfirmasjonsgudstjenester på ulike steder i det sørsamiske området. I 2016 fant konfirmasjonsgudstjenesten sted i Dolstad kirke i Mosjøen. Tidligere år har menigheten feiret konfirmasjon i Snåsa, Røros, Stjørdal og Mo i Rana.

Barnas katedral

Arbeidet med å utvikle en sterkere profil ved Lademoen kirke som en barnas kirke, er spennende. Gjennom 2017 har de som har jobbet i Barnas katedral sett barnas undring og glede i møte med det hellige rommet. Dette gjennom flere tilbud og aktiviteter.

Kirkeskipet - barn i det hellige rommet

Kirkeskipet har også dette året vært ledet av Ragnhild Steinholt sammen med ansatte og frivillige. Kirkeskipet er en gudstjeneste for barn fra ett til tre år, der barna selv får utforske og bruke kirkerommet. I 2017 ble det avviklet åtte gudstjenester med barn fra Lademoen barnehage, Saxenborg barnehage, Dronning Mauds Minne barnehage

Barn i kirken – Illustrasjonsfoto (Foto: Carolina Roka)

og Domkirken og Vår Fruers barnehage, og tre gudstjenester som var åpne på lørdager.

Teater for barna

Skolene i Trondheim har satt stor pris på teaterforestillinger. Over 500 barn fikk med seg «Lang natts ferd mot dag», og rundt 300 barn fra 5–7 år møtte opp for å se forestillingen «Farvel Herr Muffin». Barna fikk «tegnet ut» sine opplevelser etter teaterstykket, og tegningene dekorerte kirkerommet. Tilbakemeldinger fra skoler og barnehager har vært positive.

Barnas galleri

Det er avholdt to verksteder i 2017 for barn. Våren 2017 jobbet barna med å gi nytt liv til en kirkebenk – «En kirkebenk får nytt ansikt». Høsten var tema «Lys», og kunstneren Kennet Laugen ble engasjert. Begge verkstedene ble avsluttet med kunstgudstjeneste og åpning av utstillingen.

Middag og fortelling på torsdager

En torsdag i måneden inviteres barn og familier til middag i kirka. Til disse samlingene har det blitt

knyttet ulike gudstjenester med tema som kunst, lys, karneval osv. og en egen liturgi er utviklet. Det har vært åtte samlinger i 2017 med til sammen ca. 250 barn og voksne. Torsdagen er i ferd med å bli innarbeidet som en ny «kirkedag».

Barnas julekveld

Julekvelden 2017 ble det arrangert Barnas julekveld for første gang. Det er en gudstjeneste med et julespill og uten preken. Barn og voksne hadde øvet flere kvelder og fremførte juleevangeliet. 90 voksne og barn tok turen julaften.

Kirke, barnehage og skole

Samarbeidet med barnehager og skoler er viktig. Her treffer vi nesten alle barn og vi formidler mye god kristen kunnskap og verdier. Lademoen har tett kontakt med mange barnehager og skolen i nærområdet. Det er julesamlinger, påskesamlinger og pinsesamlinger, som nå er blitt fast innarbeidet gjennom året. I tillegg har Lilleby skole kirkebesøk eller et møte med presten på alle trinn gjennom året. Dette gjør at barna i området er kjent med kirken.

Lys Våken – en natt i kirka

Lys Våken er et tilbud som arrangeres i kirker over hele landet, og det er et populært tilbud også her i Trondheim. Mange av våre menigheter arrangerer Lys Våken natt til første søndag i advent. Advent handler jo nettopp om lyset som kom til verden. Dette skal vi feire - i tillegg til at 1. søndag i advent markerer starten på et nytt kirkeår.

Navnet *Lys Våken* handler ikke om at vi skal være våkne hele natta, men at vi skal være våkne overfor det som skjer i oss og rundt oss. Vi skal være våkne overfor Gud, hverandre og oss selv. Ikke minst kan vi oppleve at Gud er lys våken for oss.

Lys Våken er et sosialt tilbud med masse moro, alt ifra filmvisning til oppdagelsesferd i kirka – og selvfølgelig overnatting!

Lys Våken – Illustrasjonsfoto (Foto Andreas Buarø)

Gudstjenester/messer med ulike musikkuttrykk

I de siste årene har flere menigheter i Trondheim avholdt gudstjenester/messer med annet tonefølge enn kun orgel. Dette i en søken etter å øke oppslutningen om gudstjenesten, og tilby relevante gudstjenester/messer som kan nå andre enn de faste besøkende.

Jazzmesse i Bakke

I Bakke kirke er det etablert et nytt konsept – Jazzmesse. I november kunne du oppleve kremen av unge, norske jazzmusikere under jazzmessa i Bakke kirke. Martin Luther var tema under jazzmessa.

Musikerne Oddbjørn Sponås, David Andersson og Vegard Bjerkan regnes som en del av kremen av unge norske jazzmusikere, og har bakgrunn fra NTNU jazzlinja. Tre dyktige jazzmusikere i kombinasjon

med tekster og salmer av Martin Luther. Klangrikt og nyskapende i Bakke kirke med sokneprest Stein Ellinggard som liturg.

Rock i Kolstad

Fredag 10. november braket det nok en gang løs med rockegudstjeneste i Kolstad kirke. Over 300 ungdommelige i alle aldre, og fra hele Trondheim, hadde funnet veien til kirken til en litt annerledes gudstjeneste. Tradisjonell i formen, men i en rocka innpakning.

Ungdomskoret «Thunder Tensing» og ungdomsbandet «Fireband» deltok med flere innslag, mens et husband sammensatt av musikere fra trondheimsområdet akkompagnerte salmene som var spesielt arrangert for

anledningen. I forbindelse med at det er Luther-år, var det laget et eget arrangement av salmen «Vår Gud han er så fast en borg» i tysk industrimetall-stil.

Rockegudstjenesten har blitt en tradisjon. Dette var sjettede gang den ble gjennomført, og det var neppe den siste.

Electromesse i Lademoen

Elektronika, nattverd og speakers corner er noen av ingrediensene når det for første gang var Electro-messe i Lademoen kirke. Den spesielle gudstjenesten ble arrangert i Lademoen kirke søndag 30. april kl. 20.00 med åpen kirke hele kvelden frem til kl. 23.00.

Artister som Kygo og Røyksopp har satt norsk elektronika (musikk som er bearbeidet elektronisk) på det internasjonale musikkartet. Å gjøre musikk-genren til et grunnlag for en gudstjeneste, er et naturlig steg i arbeidet med å gjøre gudstjenesten relevant for flere.

-Vi spør oss ofte hva vi kan gjøre for å øke oppslutningen om gudstjenesten? Hvordan kan vi lage gudstjenester som unge mennesker i 2017 opplever relevant og forståelig i ord og musikk? Electro-messen er et forsøk på å møte slike spørsmål, sier trosopp-læringskoordinator i Heimdal prosti, Bjørn-Olav Berg. Han har tidligere vært med på å arrangere rockegudstjenester både i Kolstad og Lademoen.

Arrangementet var et felles prosjekt for menighetene i Trondheim, og arrangeres sammen med ungdom fra

Ungdomsbandet Fireband (Foto: Privat)

«Ung i Nidaros». Tomas N. Smågesjø (låtskriver, produsent, gitarist, keyboardist og DJ under artistnavnet Machine Dream) og halvparten av bandet UNTZ-HEIMER, hadde ansvaret for musikk og produksjon.

Kveldsmesse med popmusikk i Ila kirke

Menigheten inviterte til kveldsmesse med popmusikk for ungdommer søndag 15. oktober. Kveldsmessen ble ikledd en pop-musikalsk drakt og ungdom fra hele Trondheim var invitert. Ungdommer fra Nidaros ungdomsråd var gode hjelpere, og det ble servert snacks etter kveldsmessen.

Kirkemøtet 2017

Trondheim ble igjen valgt av Kirkerådet til å arrangere Kirkemøtet, som er kirkens øverste organ. Dette var tredje året på rad at Trondheim ble valgt som arrangør, og viser at Trondheim er et kirkelig tyngdepunkt i Den norske kirke.

Kirkemøtets hovedtema var «Nåde», men størst oppmerksomhet fikk uten tvil avstemningen om en ny vigselsturgi for likekjønnede par. Et stort flertall i Kirkemøtet vedtok 30. januar 2017 en ny vigselsturgi som ønsker likekjønnede par velkommen til å gifte seg i Den norske kirke.

Likekjønna vigsel – Illustrasjonsfoto (Foto: Mikael Skoglund)

83 av Kirkemøtets 112 tilstedeværende representanter stemte for det historiske vedtaket. Den nye liturgien ble tatt i bruk 1. februar 2017, og kommer i tillegg til den vigselsliturgien som ble vedtatt i 2003.

- Jeg er svært takknemlig for denne liturgien. Den er en seier for kjærligheten og for ekteskapet som ramme rundt kjærligheten, sier kirkerådsleder Kristin Gunnleiksrud Raaum. Hun forstår de sterke følelsene bak begge syn i saken, men er klar i sin konklusjon:

- Det er to teologisk begrunnede syn i kirken. Kirken rommer oss alle. Det viktigste er at alle mennesker fra nå av kan få gifte seg i kirken, sa lederen i Kirkerådet.

Leder for Kirkerådet, Kristin Gunnleiksrud Raaum, statsminister Erna Solberg, preses Helga Byfuglien og generalsekretær i Det lutherske verdensforbund LVF, Martin Junge synger «Gud er en borg» (fritt etter Martin Luther, av Vidar Kristensen) under festforestillingen på Byscenen ved Kirkemøtet i Trondheim 2017 (Foto: Siv Thompson)

Ny biskop og ny prost

På Kirkerådets møte i Trondheim 12.-14. juni ble Herborg Oline Finnset tilsatt som ny biskop i Nidaros bispedømme. Hun overtar etter Tor Singsaas.

Herborg Finnset har siden januar i 2017 vært prost i Strinda. Fra 2005 til 2017 var hun domprost i Tromsø. Hun har bred erfaring fra arbeid med samisk kirkeliv, og har vært med på å etablere og drive Tromsø Internasjonale Kirkefestival. 10. september ble den nye Nidarosbiskopen innsatt i sin tjeneste ved en gudstjeneste i Nidarosdomen.

Etter 22 år som prest og prost i Sør-Innherad, takket Nils Åge Aune ja til å bli prost i Strinda i Trondheim. Som en forsøksordning vil han også ta over ledelsen av Heimdal og Byåsen prosti. Dermed vil Aune lede prestedtjenesten i det aller meste av Trondheim.

Prost Nils Åge Aune
(Foto: Magne Vik Bjørkøy)

Biskop Herborg Finnset
(Foto: Titt Melhuus)

Eksempler fra en mangfoldig aktivitet rundt omkring i virksomheten

Barnas dag på Kristiansten festning

I august var det Barnas dag på Kristiansten festning. Barn med foresatte og familie fra hele Trondheim var invitert. Av aktiviteter kan nevnes: Sjonglør – Sang – Musikk – Sekkeløp – Styltestafett – Premier og gratis mat! Det hele startet med barnas utegudstjeneste.

Barnas dag på Kristiansten festning

20. august klokken 11:00-14:00

Gatefest i Innherredsveien - Sett farge på Miljøgata

Lørdag 26. august ble det arrangert gatefest i Innherredsveien. Bydelen inviterte til gatelunsj i området

mellom rundkjøringen ved Solsiden og det nye gangfeltet som har kommet på plass utenfor Asia-butikkene.

Barn i alderen 8 til 12 år var velkommen til å male sammen med kunstneren Jørgen Sellevold. De kunne være med å sette farge på de grå steinene og gjøre dem til fine kunstverk. Arrangementet var i regi av Lademoen vel med støtte fra menighetene.

4-årsfestival på Heimdal

Hvert år i november avholdes fireårsfestival med utdeling av barnas kirkebok. En fin flokk med 4-åringer og søsken, foreldre og besteforeldre var til stede.

Babygudstjeneste

Babysangsemesteret på Byåsen ble avsluttet med en stemningsfull gudstjeneste. Prest Steinar Leirvik, menighetspedagog Gunn M. Skrove og organist Wenche Helene Fossen var menighetens utøvere. Naturlig nok var det mye sang i gudstjenesten. Det hele ble avsluttet med en koselig stund med kaffe og kaker.

Utdeling av 4-årsbok Heimdal
(Foto: Kristin K. Ofstad)

Ungdommer på Byneset samlet til kortspill og andre aktiviteter (Foto: Bjørn-Olav Berg)

Fusion – ungdomsklubb i regi av Byneset menighet

Klubben samles som oftest på Berg bedehus hver andre fredag kl. 18–22. Som oftest er det en liten time-out eller andakt i løpet av kvelden. Klubben er åpen for ungdom fra 8. trinn og opp til 20 år. Det er ungdommer som driver klubben, men det er alltid voksne til stede når det er samlinger. Klubben har åpen kiosk med salg av pizza, taco, vaffer, div. bakervarer, brus og litt godteri. Klubben er gratis med unntak av utfluktene. Plakater med informasjon om hver klubbkveld henges opp på skolene og publiseres på menighetens hjemmeside.

Stemningsfylte skolegudstjenester

Om lag 2000 elever fordelte seg på ni skolegudstjenester i Byåsen kirke. Det legges til rette for at elevene både kan delta aktivt i gudstjenesten, men også at de skal kunne sitte og observere uten at dette føles ubekvemt.

I alle skolegudstjenestene har vi dyktige elever som hjelper til å gjøre gudstjenestene helt unike gjennom sang, musikk og tekstlesning. Kirken er pyntet med vakre engler som førsteklasingene på de ulike barne-

Lang natts ferd mot dag - Illustrasjonsfoto

skolene har laget. Disse henger til glede for alle som kommer til kirken denne julen. Det er fantastisk å se hvor engasjerte barna er og hvor mange som velger å delta på julegudstjeneste i Byåsen kirke.

Teater i Lademoen kirke

Teaterstykket – Lang natts ferd mot dag – handler om påske og pinse, om det å være på flukt og om vennskap.

Teaterstykket er skrevet for barn på mellomtrinnet, men passer også for voksne. Det forteller om de dramatiske dagene i Jerusalem og det som skjedde med Jesus. Det forteller om pinsen og da disiplene fikk Den Hellige Ånd. Vi følger to venninner på deres dramatiske flukt over Middelhavet og deres gode vennskap. Teaterstykket er laget av Gabrielle Barth. Dette var andre året at forestillingen ble vist i Lademoen kirke.

Vandregudstjenester 28. juli mot Olavsvaka

Vandringen fra øst startet i Lade kirke, og fra vest, i Sverresborg kirkesenter. I hver kirke var det en enkel liturgi med salme, bønn, skriftlesing og avsnitt fra Hellig Olavs historie. Enkelte tekster leses på engelsk og tysk. Det var selvfølgelig mulig å koble seg til vandringene underveis. Olavsvakegudstjenesten i Nidarosdomen starter kl. 23. Vandregudstjenesten er en flott måte å starte olsok-feiringa og Olavsfestdagene på.

Vennskapsmenighet i Ramallah

Byåsen menighet er vennskapsmenighet med den lutherske kirken Church of HOPE i Ramallah. Dette er et samarbeid som har til hensikt å øke kunnskap og forståelse for hverandre på kryss av landegrenser og kulturer. På sensommeren 2017 var Byåsen menighetsråd og deler av staben på tur til Ramallah og besøkte vennskapsmenigheten.

På besøk i Ramallah. Steinar Leirvik, Imad Haddad og Camilla Winsnes (Foto: John Stene)

– Vi opplevde å møte kristne venner med varme hjerter og åpne armer. Det ble en tur som satt dype spor i oss. Det gjorde inntrykk å møte denne rausheten midt i alt det vanskelige som våre kristne venner erfarer som et resultat av den Israelske okkupasjonen. Presten i Church of Hope, Imad Haddad, er tydelig på at en av de største utfordringene for det palestinske folket er at det ikke finnes utsikter til endring og fredelige løsninger

Byåsen menighet arbeider for utveksling av ungdom mellom menigheter og tettere samarbeid med kristne venner i Palestina.

Messe for verdighet i Nidarosdomen

Ofre for seksuelle overgrep har et spesielt fokus når det inviteres til Messe for verdighet i Nidarosdomen i mars. Men også flere kan ha behov for å legge fra seg skam og gjenoppdage sin egen verdighet. Likevel er det tanken på ofrene for seksuelle overgrep som er bakgrunnen for det som har blitt en årlig markering i domkirken. Både i kirken og samfunnet for øvrig, er det viktig med åpenhet og fokus på seksuelle overgrep. Mange av de som bærer på slike livserfaringer gir tilbakemeldinger på at symbolhandlingene i messen har stor betydning.

Følelser - Illustrasjonsfoto (Foto: Bo Mathisen)

I forkant av messen arrangeres «Kreativ natt» – et kreativt verksted hvor mennesker utsatt for seksuelle overgrep inviteres til å jobbe med ulike kreative uttrykk. Målet med «Kreativ natt» er å gi den enkelte mulighet til å jobbe med ulike kreative uttrykk knyttet til egne erfaringer som utsatt. Arrangører er Landsforeningen mot seksuelle overgrep, Nidaros domkirke og Vår Frue menighet, studentprestene i Trondheim, Kirkens Bymisjon i Trondheim og Kirkelig ressurs-senter mot vold og seksuelle overgrep

Temakveld om sorg – Vår Frue Kirke

En temakveld i september satte fokus på sorgreaksjoner, barns sorg, egenomsorg, sosialt nettverk og andre aktuelle temaer ble tatt opp. Det ble også gitt informasjon om sorggrupper.

Når man opplever dødsfall i nære relasjoner, kan det være godt å ha noen å snakke med om det som har skjedd og reaksjonene man kjenner på.

Kirken i Klæbu og Trondheim har samtalegrupper for å bearbeide tap og sorg i nære relasjoner. Ofte er det godt å snakke med noen som står i en liknende situasjon.

Sorggruppene arrangeres som samtalegrupper i regi av kirken. Hensikten er at deltakerne skal kunne dele sin sorg og lytte til hverandre, og på den måten være til gjensidig hjelp og støtte.

Gruppene er åpne for alle, uansett verdi- og livssyn. Dersom det er grunnlag for flere grupper, samordnes de ulike gruppene, slik at man kan finne den gruppen som passer best.

Leder for Kirkerådet, Kristin Gunleiksrud Raaum (Foto: Bo Mathisen)

Foredrag om kirkas framtid ved Kirkerådets leder

Kristin Gunleiksrud Raaum holdt i september et foredrag med tittelen «Den norske kirkes framtid» i regi av St Olav Kirkeakademi. Den norske kirke har gått fra å være statskirke til fristilt, grunnlovsforankret folkekirke. Hva innebærer endringen? Hvilken kirke kan vi se for oss i fremtiden? Og hvilken stemme i det offentlige rom vil denne kirken representere? Kirkerådsleder Kristin Gunleiksrud Raaum delte ut i fra sin posisjon sine tanker om Den norske kirkes nye situasjon og noe om veien videre.

Jorda rundt

7. klassingene i Berg menighet ble invitert til en reise jorda rundt i januar. Turen gikk verden rundt, med fiktive stopp i Ecuador, Etiopia og flere land i Asia. De fikk en smakebit på spansk språk, smakte på injera og laget film som ble sendt til en indianerskole i Ecuador. Samtidig var det anledning til å bli kjent med misjons- og hjelpearbeid i disse landene.

**JORDA
RUNDT
PÅ EN
DAG!**

Endelig har Richard Wilson fått rent vann – Illustrasjonsfoto (Foto: Kirkens Nødhjelp)

Åpent møte - Den kristne kirke og de autoritære regimene

I september arrangerte Ranheim menighet åpent møte på dette temaet. Vija Herefoss fra Stefanusalliansen innledet med særlig vekt på situasjonen i Syria, Libanon og Irak og kirkens posisjon og identitet. Ranheim menighet ønsker å bidra til å øke kunnskapen om situasjonen for innbyggerne, flyktningene, kirkene og kirkenes arbeid i disse landene. Vi ønsker også å løfte fram muligheten for et videre lokalt engasjement.

Fasteaksjonen Kirkens Nødhjelp

– Jeg har ofte blitt syk av det skitne vannet vi hadde her i landsbyen. Jeg måtte holde meg hjemme fra skolen fordi jeg hadde vondt i magen, og jeg har fått urinveisinfeksjon på grunn av vannet. Men nå er det mye bedre, forteller 13 år gamle Richard Wilson.

Sammen med Kirkens Nødhjelp skal menigheter over hele landet gjøre rent vann tilgjengelig for flere. For det er vannet som gir liv til planter, dyr og mennesker. Det var i 2017 50. gangen at menigheter over hele landet samler inn penger til Kirkens Nødhjelps Fasteaksjon. Når dette 50-årsjubileet går hånd i hånd med 500-årsmarkeringen for starten på reformasjonen, bør vi klare å slå alle tidligere rekorder for fasteaksjonen.

Mange bøssebærere – både konfirmanter, foreldre og andre voksne fra menighetene – var ute og samlet inn penger en ettermiddag/kveld i april.

«Dum og deilig» - aften med barnekorene

En onsdag ettermiddag i mai var det klart for vårens konsert med korene i Strindheim menighet! Denne våren hadde korene – Coras venner og Strikko – øvd på sanger med tekster og musikk fra trønderske musikere og komponister. Sanger som «Forelska i lærern», «Dum og deilig» og «Splitter pine» var musikk de fleste kunne kjenne seg igjen i. I tillegg deltok et lite band satt sammen for anledningen!

Nabofest i Strindheim kirke

Lørdag 21. oktober ble Strindheim kirke fylt opp, ute og inne, med masse folk, barn og unge, voksne og eldre. Det var den tradisjonsrike menighetsbasaren som ble utvida med aktiviteter for barn og familier.

Det var tilbud om både ansiktsmaling, lysstøping og ikke minst så kunne man få lage seg Pythagoras kopp. Basaren kunne by både på flotte premier, men også på syltetøy og håndarbeid som var til salgs. Menigheten hadde etablert et samarbeid med Valentinlystsenteret der det blant annet ble ordnet med buffet av «kaste-mat».

Vi synger julen inn i Ilen kirke

Søndag 17. desember ble det julestemning i Ilen kirke. Artister fra Ila og omegn ledet en allsangaften med kjente og kjære julesanger. Mange barn var i aksjon denne kvelden. For anledningen var det opprettet to prosjektkor for barn. I tillegg deltok Øya strykeorkester og elever fra orgelkubben Ludvig. Ellers medvirket Ingvild Yrke, Marit Böttcher, Ketil Hustad & Svevestøv, Gunhild Roald, kantor David Scott Hamnes og diakon Martha Garborg Bergslid.

Bønneuka 2017

De kristne i byen samler seg til bønn i januar. Det er byens største felleskristne satsing, der alle kan være med og gjøre en forskjell i byen vår. Bønneuka inviterer til felles bønn med mål om å bety enda mer for enda flere! Denne gangen var de fleste innendørs samlinger lagt til Misjonskirken. Under Bønneuka var det mulighet til å være med på mange ulike arrangementer.

Babysang - et populært tilbud i Tempe

Gjennom høsten har tilbudet vært avholdt annenhver tirsdag i Tempe kirke. Sangstunden er i kirkerommet og varer omlag 45 min. Sansing av lyder og farger, regler, dans, sang og lystenning er viktige elementer under samlingen. Det hele avrundes med en felles lunsj.

Babysang - Illustrasjonsfoto

Ungdommens Sommerfest – Sverresborg Kirkesenter

7. juni ble gamle og nye konfirmanter, gamle og nye ledere, alle ungdom fra 8. klasse og oppover invitert til sommerfest i Kirkesenteret. Grilling, leiker og ulike spill var naturlige ingredienser i kvelden foruten glede og latter.

Kolstad menighet feiret sine 40 år

Feiringens høydepunkt var festgudstjenesten 12. mars hvor flere av de som tidligere har jobbet i kirken var invitert. Tidligere ansatt preses Helga Byfuglien holdt preken. Etter gudstjenesten var det kirkekaffe med fortelling om den første tid for menigheten, hilsener, sang og en mini-orgelkonsert.

Kolstad 40 år - Ivrige barn (Foto: Privat)

Fra fest til faste

I februar feires karneval over hele verden. Noen med flotte opptog, andre med vannkrig. Berg menighet laget karnevalsfest med utkledding for barn. I programmet lå henting av SFO-barn på Berg og Eberg, hamburgerer til middag, verksted, baking av fastelavnsboller og laging av fastelavnsris. Kostymene ble behørig tatt på før foreldre og søsken/venner ble ønsket velkommen! I tillegg til leiker og pinjata var det sang og fortellinger om fastelavn og faste i kirkerommet.

Førsteklasses gudstjeneste

I august var det søndagsgudstjeneste i Kolstad kirke med fokus på skolestartere og utdeling av 6-årsbok. 16 gutter og jenter som begynte på skolen fikk utdelt sin 6-årsbok og barnekoret hadde sin første opptreden for høsten og sørget for fin sang og stemning. I tillegg fikk en høre litt om Martin Luthers «sola gratia – nåden alene» og hva dette betyr for oss.

Guttekoeret under reformasjonsgudstjenesten (Foto: Odd Erik Stendahl)

Reformasjonsjubileet - Nasjonal festgudstjeneste i Nidarosdomen

Kongen, kronprinsparet, stortingspresidenten og kulturministeren er noen av de mange som feiret 500-årsjubileet for reformasjonen i Nidarosdomen tirsdag 31. oktober.

Denne siste dagen i oktober var det 500 år siden Martin Luther presenterte sine berømte teser i Wittenberg. Dette markerte starten på en reformasjon som skapte en ny kirke og et nytt samfunn i store deler av Europa - og som etablerte uttrykket «Nåden alene». Ikke bare var konge, ledende politikere og Den norske kirkes ledelse på plass, men også mange andre

kirkesamfunn var representert i gudstjenesten denne kvelden. Selv om reformasjonen på 1500-tallet markerte et skille i kirken, var 500-årsdagen i Norge en anledning til å understreke økumenisk fellesskap.

Konfirmantmusikalen 360 på Byåsen

Hvert år arbeides det med konfirmantmusikalen 360. Omlag 180 konfirmanter medvirker som skuespillere, dansere, solister og kor. Det ligger mye øving bak og det blir dermed ekstra stas å få vist frem resultatet for foreldre, familie, venner, menigheten og ellers alle som ønsker å se musikalen.

Musikal på Byåsen (Foto: Ludvig Aasen)

TV-Aksjonen - En viktig søndagstur

TV-aksjonen NRK 2017 gikk til UNICEFs arbeid for å gi utdanning til barn rammet av krig og konflikt. Når barn i krig og konflikt ikke får utdanning, står et helt lands framtid på spill. TV-aksjon 2017 skal gi utdanning til barn i Colombia, Mali, Syria, Pakistan og Sør-Sudan. Flere av våre menigheter deltok i arbeidet som bøssebærere.

Lutherkveld på Tiller menighetscenter

Dette året feiret vi 500-årsjubileet for reformasjonen. 31. oktober 1517 spikret Luther sine såkalte teser på døra til slottskirka i Wittenberg. Denne hendelsen kom til å innebære et vendepunkt i Europeisk historie og kirkeliv.

Luther er kalt «menighetssangens grunnlegger». Tiller kirkekor presenterte en del av de salmene som Luther skrev.

Menigheten ville gi noen glimt av Luthers dramatiske liv ved å prøve å leve seg inn i hans troshistorie, der han i årevis slet med spørsmålet: «Hvordan kan jeg finne en nådig Gud»? Dette er en viktig bakgrunn for å forstå Luthers salmer.

Lade kirke - NRKs julekirke 2017

Lille vakre Lade kirke var plukket ut til å være NRKs julekirke i år. Statskanalen sendte gudstjenestene på julaften og 1. juledag både i radio og på tv i beste sendetid. Det var som vanlig tre familiegudstjenester på julaften, henholdsvis kl. 11, 14 og kl. 16. Gudstjenesten kl. 11 fungerte som generalprøve på det opptaket som ble gjort under gudstjenesten kl. 14. Sokneprest Jan Asbjørn Sagen forrettet på alle tre gudstjenestene. Kantor Øivind Netland var som vanlig ved orgelet og menighetsforvalter og kirketjener Øyvind Arnesen ledet barnesanggruppe.

Høytidsgudstjenesten første juledag var en fellesgudstjeneste for Bakklandet, Lademoen og Lade menigheter i anledning NRK-sendingen. Gudstjenesten ble ledet av Jan Asbjørn Sagen, Sissel Håve Smørvik, Stein Ellinggard og Hilde Rosenkrantz. I tillegg bidro Lademoen kirkekor under ledelse av Øyvind Kåre Pettersen.

5-åringene invitert til kino i Strinda kirke

Her ble de mer kjent med de nysgjerrige kirkerottene Vesle og Fredo som bor i orgelet i kirka. Vesle og Fredo var en gang stjerner på et sirkus, men hadde det ikke så bra. De rømte og lette etter et nytt hjem. En mørk og stormfull kveld kommer de til en gammel kirke. De hører sang, og bestemmer seg for å gå inn. Det blir starten på et nytt og spennende eventyr for Vesle og Fredo, som blir boende i kirka. De får se mye av det som skjer der, og de får høre fortellinger om Jesus.

Kirka spanderte popcorn underveis, og barna fikk med seg en DVD med en annen episode om de to rottene.

Hoeggen kirke 20 år - Menigheten 40 år - jubileumskonsert

Hoeggen kirkes 20-årsjubileum og menighetens 40-årsjubileum ble blant annet feiret med en jubileumskonsert. Når Hoeggen kirke jubilerer, passer det bra med en blanding av kirketradisjon og svingende rytmer. Sintefstorbandet vartet opp med en reprise av sin konsert i 2016 - Salmer i storbanddrakt. Ved orgelet satt organist Thomas Torstrup.

Lade kirke (Foto: Kjetil Aa)

Illustrasjonsfoto - Fra et arrangement i regi av Kirkens Bymisjon i Oslo (Foto: Bo Mathisen)

Allehelgensdag

Lørdag 4. og søndag 5. november var Ranheim kirke åpen for den som ville komme inn i kirken. Søndag 5. november var det to gudstjenester der. Vanlig gudstjeneste klokken 11, og minnegudstjeneste klokken 18. Dette i et samarbeid mellom Ranheim og Charlottenlund menigheter.

Salmekveld

19. februar var det salmekveld i Heimdal kirke med temaet «Salmer i et reformasjonsår». Dette som en av seks planlagte salmekvelder i løpet av året. Salmekveldene var et samarbeid mellom Kolstad og Heimdal menigheter.

Diakonien dag

Søndag 19. november ble diakoniens dag markert i gudstjenestene i de mange menighetene rundt omkring i byen. Diakoni handler om nestekjærlighet, inkluderende felleskap, vern om skaperverket og kamp for rettferdighet.

De siste årene har det vært en betydelig satsning på nye diakonstillinger i Trondheim. Spennet er stort fra den hverdagslige omsorgen for naboen, via arbeid for klima, til internasjonalt engasjement for nedkjemping av fattigdom. Det mangfoldige omsorgsarbeidet i kirken i Trondheim kommer klart til uttrykk i våre menigheters aktiviteter og målbevisste arbeid. Noen stikkord kan være: ulike møtepunkter og aktiviteter for unge og eldre, besøktjeneste, noen å snakke med, sorggrupper med mere.

Sørgende ved gravplass - Illustrasjonsfoto (Foto: Anders Bergersen)

Alle kirkegårder/gravlunder skal opparbeides med parkmessig standard og være universelt tilrettelagt, og alle nye kirkegårder/gravlunder skal tilrettelegges for ulike trosretninger/livssyn. Kirkelig fellesråd legger til grunn kravene om like rettigheter og likeverdig behandling i et samfunn med livssynsmangfold. Dette gjenspeiler seg i utformingen av gravplasser og i tilrettelegging av gravferd for alle tros- og livssyn.

Vi har i 2017 hatt noen utfordringer med full overtagelse av driften på utvidelsen ved Havstein kirkegård og den nye gravlunden på Saupstad. I etableringsfasen av parkanleggene må alle planter få en god start for at den videre utviklingen skal bli god. Resultatet ble meget bra takket være dyktige anleggsgartnere.

Vi ser også at trepleien blir godt ivaretatt etter hvert som vår nye arborist får jobbe videre. Det er utført en del uttak og beskjæring som har vært viktig for sikkerheten, men også for framtidig verdibevaring av våre 4000 trær.

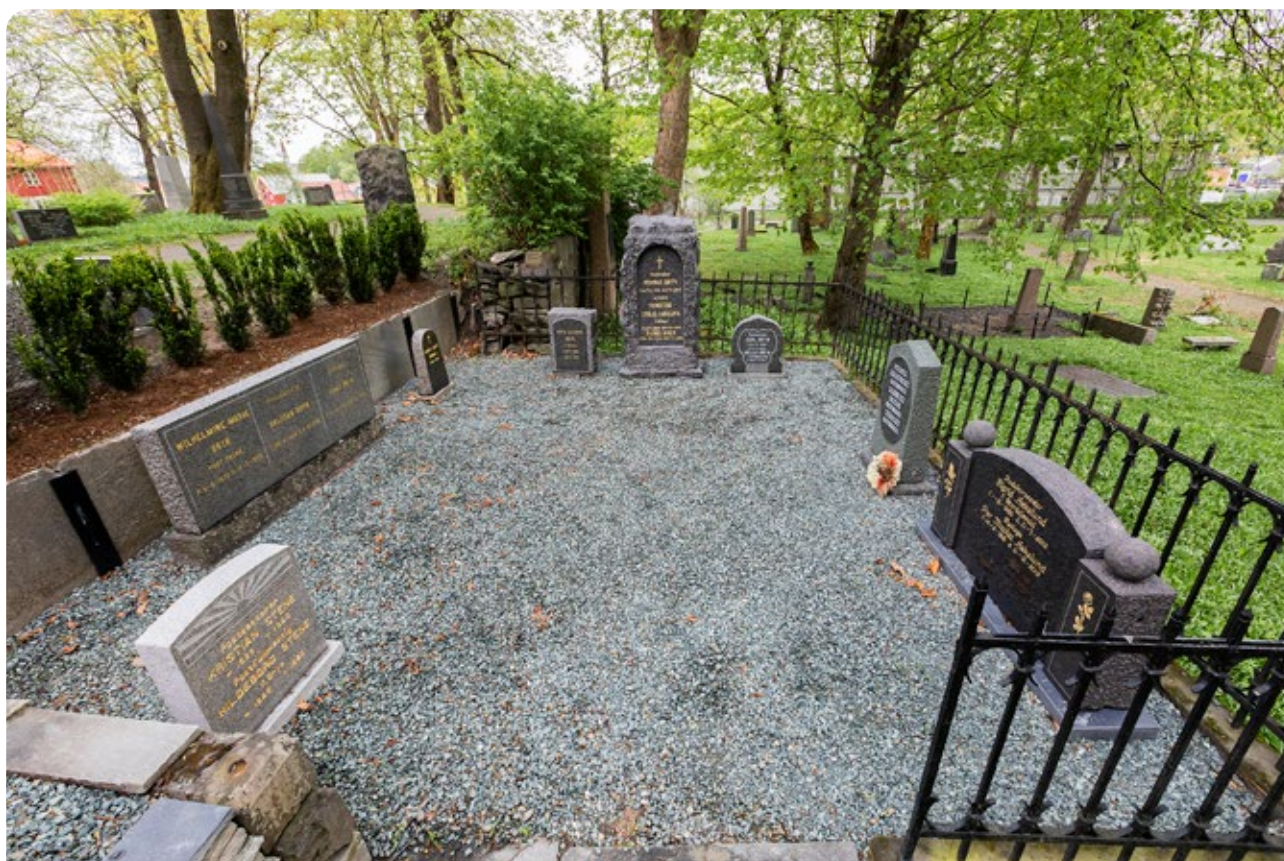
Gjerdet rundt hele Moholt kirkegård er skiftet ut, og mange vannposter er blitt oppgradert. Etter at mobilgruppen flyttet til Tiller, er driftsansvaret for Ranheim flyttet over til Moholt. I en overgangsperiode

har mobilgruppen vært behjelpelig for å sikre en trygg overgang. I løpet av 2017 har vi styrket avdelingen med tre nye anleggsgartnere.

Rehabilitering av Domkirkegården

Vi har som et pilotprosjekt, gjennomført en rehabilitering av et gravsted på Domkirkegården. Prosjektet er gjennomført i tett samarbeid med Riksantikvaren, og skal danne grunnlag for videre rehabilitering av Domkirkegården.

Gravstedet som ble valgt inneholder flere elementer som vi vil møte på ved flere gravsteder – støttmurer,

Rehabiliterert gravsted på Domkirkegården (Foto: Kristian Svardal)

forankring av murer, drenering og tilstøtende kiste-graver som også består av støttemurer. Gjennom dette arbeidet har vi avklart metoder for rehabilitering som ble godkjent av Riksantikvaren. Ved å fundamentere på nye måter og legge inn drenering, vil vi sikre lenger levetid på rehabiliteringen. Målet er å beholde det visuelle uttrykket.

Dette pilotprosjektet har gitt oss et godt grunnlag for å utarbeide en planer for tidsbruk og estimere kostnader i det videre arbeidet. I det videre arbeidet vil sikring av støttemurer og uttak av trær som kan være farlig for publikum eller bygningsmasse bli gitt førsteprioritet.

Kremasjonsandelen i Trondheim

Fra 2015 har vi en svak økning i kremasjonsandelen i Trondheim. Etter mange år med en andel på rundt 60 % er vi nå kommet opp i 65 %. Vi mener at utbyggingen av ulike minnelunder har bidratt til denne økningen, og spesielt Moholt har stor bruk av navnet minnelund.

Grafen under viser at bruken av anonym minnelund over tid er nedadgående, mens bruken av navnet minnelund har en stor økning. Familieforholdene i dag er ofte slik at mange av familiemedlemmene bor på forskjellige steder, og navnet minnelund ofte blir valgt for å sikre at graven blir stelt.

Driftsbygg på Tiller

I 2017 ble det nye driftsbygget til mobilgruppa på Tiller tatt i bruk. Bygget har flotte fasiliteter og er bygd for å ivareta behovene for de neste 30–50 år. Driftsbygget ivaretar mulighetene for å kunne opprettholde en god logistikk og hensiktsmessig garasje plass for både lager og bevaring. I tilknytning til driftsbygget er det også et nytt personalbygg. Spiserommet er også utformet med henblikk på å kunne gjennomføre samlinger, kurs og møter.

Grafen viser utvikling i bruk av minnelunder siden 2003

Nøkkeltall – Gravplassforvaltningen i Trondheim	2016	2017
Døde i Trondheim registrert i Kirkelig fellesråd i Trondheim	1142	1239
Herav kistenedsettelse	375	432
Herav urnenedsettelse (inkl. minnelund)	767	807
Kremasjonsprosent av registrerte døde i Trondheim	67,1	65,1
Utførte kremasjoner ved Moholt krematorium	1075	1179
Urnedsettelse i minnelund (navnet/anonym)	128 / 36	120 / 42
Askespredning	37	37
Herav kremasjon av ikke bosatt i Trondheim	331	372

Kirkelig Fellesråd skal forvalte bygg og anlegg slik at menighetene har tjenlige og universelt tilrettelagte bygg for kirkelige handlinger og annen kirkelig virksomhet, og slik at verdier ivaretas og ikke forringes.

Kirkene, kapellene og gravplassene er viktige symboler og landemerker i lokalmiljøet. Blant kirkebyggene finner vi mange av de eldste stående bygg i landet. Disse er gjennom århundrene reist av stedets folk, alltid bygget med omtanke og stolthet. Som regel fikk kirkebyggene en sentral plassering og ble ofte utstyrt med det beste man kunne fremskaffe av arkitektur, håndverk og kunst. I Trondheim har 12 av byens 21 kirker en antikvarisk vernestatus. Åtte kirker er listeførte (kirker bygget i perioden 1650-1850 og utvalgte kirker bygget fra 1850 og fram til vår tid) og fire er fredete kirker (kirker bygget før reformasjonen i 1537 og fra 1537 - 1649).

Leinstrand kirke

har i 2017 fått en betydelig oppgradering av utvendig fasade. Bordkledning og vinduer er blitt skrapet og malt. Råteskader på bordkledning og tømmer er utbedret. Deler av skifertaket er lagt om, med bedre beslagsløsninger og nye taknedløp. Inngangspartiet har

fått ny trapp og rampe i skiferstein. Ytterdøren er også skiftet ut.

Inne i kirka er det etablert handicaptoalett med ny trappeløsning til andre etasje. Menighetsrådet og prosjektleder er fornøyd med resultatet.

Leinstrand kirke (Foto: Nils Jørgen Brå)

Lade kirke - utbedring av råteskader og søk etter tidskapsel

Tidlig på året ble det avdekket råteskader på tårn og spir. Riksantikvaren anbefalte hurtige tiltak for å begrense ytterligere skader.

Lade kirke er fra 1189 og en av Trondheims fredete middelalderkirker med en unik historie og utsmykning. Det har også tidligere i kirkens over 800 år historie vært foretatt mange og omfattende restaureringer. Som en kuriositet kan nevnes at tårnet blåste ned en stormnatt mellom 11. og 12. desember 1689 sammen med begge de to klokkene som hang i det. Det ble deretter foretatt en stor hovedreparasjon av hele kirka i 1694. Ifølge historien skulle det befinne seg en forseglet kobbereske i kobberkula med originale dokumenter fra rehabiliteringen i 1694.

I samarbeid med Riksantikvaren og kulturminnerådgiver i Arkiplan ble prosjektet ferdigstilt høsten 2017 med et resultat vi er godt fornøyd med. Hovedentreprenør var Horneberg Bygg, som utførte krevende og utfordrende arbeidsoppgaver med førsteklasses håndverkere.

Det ble foretatt undersøkelser for om mulig å finne den eventuelle tidskapselen fra rehabiliteringen i 1694, men vi fant dessverre ikke denne i spiret. Trolig er den gått tapt eller befinner seg i andre deler av kirka. Vi lagde imidlertid vår egen tidskapsel som vi plasserte i spiret, og som i fremtiden kan gi våre etterkommere et innblikk fra vår tid.

Lade kirke, omfattende stillasarbeid må til ved arbeid på en vernet kirke (Foto: Frode Blomlie)

Ranheim kirkegård

Utvidelse av kirkegården på Ranheim mot nordvest ble ferdigstilt i 2017. Utvidelsen omfatter primært areal for kistegraver, da den gamle kirkegården var i ferd med å gå full. Det er også etablert en navnet minnelund, urnefelt, driftsområde med ny drifts-adkomst og nytt VA anlegg. Utvidelsen ble tatt i bruk i november.

Ranheim kirkegård etter utvidelsen (Foto: Kristian Svardal)

Charlottenlund kirke

Bygg og eiendomsavdelingen har foretatt en grundig utredning om Charlottenlund kirkes videre framtid. Oppgaven fra Fellestrådet var å vurdere en eventuell rehabilitering opp mot ny kirke på ny tomt. Prosessen har vært et samarbeid med menighetsrådene i Ranheim og Charlottenlund, brukergruppe med representanter fra menighetene og de ansatte i sonen og Trondheim kommune. I tillegg har vi benyttet Asplan Viak som eksterne rådgivere sammen med arkitekt fra Kirkerådet.

Fellestrådet vedtok før jul å fortsette planlegging og arbeid for et nytt bygg. I dette ligger også et arbeid sammen med kommune og fylkeskommune om utvikling av planer for eventuelt sambruk av bygget, og avklaring av tomtespørsmålet. I løpet av våren 2018 skal, etter planen, saken opp til politisk behandling i formannskapet i kommunen.

Tilstandsanalyse av kirkebyggene

Gjennom 2017 har det vært lagt ned et godt og omfattende arbeid på drift- og vedlikehold av våre

bygg. I løpet av de siste årene har det vært gjort et betydelig løft på dette området, og arbeidet har fortsatt høy prioritet. På senhøsten ble det startet opp et nytt prosjekt for tilstandsanalyse av kirkebyggene i Trondheim. Tilstandsanalysene av de enkelte kirkebygg gir et viktig bidrag for langsiktig budsjett- og vedlikeholdsplanlegging av bygningsporteføljen. Prosjektet skal etter planen være ferdigstilt i løpet av våren 2018.

Brann i Moholt krematorium – orgelet tok fyr

Brannvesenet mottok en automatisk melding om brann i krematoriet tidlig på kvelden en dag i mai. De var på plass seks minutter etter at alarmen gikk. Orgelet stod i flammer og den ekstreme varmen gjorde at vinduene oppe ved taket ble knust. Brannvesenet fikk raskt kontroll på brannen, og med vifter startet de umiddelbart med utlufting.

Det ble ganske raskt igangsatt et rehabiliteringsarbeid. Alternative seremonirom ble tatt i bruk mens utbedringsarbeidene ble utført.

Charlottenlund gravlund – Arbeidene er i gang (Dronefoto i regi av Borgar Flønes)

Deler av utvidelsen av Tiller kirkegård med kirka i bakgrunnen (Foto: Kjetil Aa)

Charlottenlund gravlund

Arbeidet med byggingen av den 90 mål store Charlottenlund gravlund har kommet godt i gang. Etter planen skal gravlundene være ferdigstilt høsten 2019. Samtidig har et nytt drifts – og personalbygg blitt reist. De innvendige arbeidene er godt i gang.

Utvidelse av Tiller kirkegård

Ordfører Rita Ottervik lot seg imponere av nye Tiller kirkegård. Den nye, praktfulle kirkegården på Tiller ble offisielt åpnet mandag 19. juni.

– Trondheim vokser raskt og vi får stadig flere eldre. Det er viktig med kirkegårder som oppleves som verdig, og det synes jeg virkelig denne kirkegården gjør. Det føles trygt og godt å være her, så jeg tror dette vil være et positivt sted å komme til når folk har behov for ettertanke, sier Rita Ottervik.

Ottervik var også svært fornøyd med tilretteleggingen for urnedsettelse og den egne, tilrettelagte avdelingen for den muslimske befolkningen. Samtidig la hun vekt på historien til Tiller kirke. – Tiller kirke har

en lang kirkehistorie og har hatt stor betydning. Det er viktig å ta vare på historien, sier Ottervik. Det er ingen hemmelighet at Trondheim har hatt et stort behov for utvidelse av kirkegårder. Man tok ikke ansvar før, så nå har behovet for utvidelse blitt enorm. Det er derfor flott å se de utvidelsene som er gjort på kirkegårder i Trondheim den siste tiden. Det er praktfulle anlegg, sier Ottervik.

På bakgrunn av en behovsanalyse startet man sommeren 2014 anleggsarbeidet på Tiller kirkegård. Den totale utvidelsen er på 25 mål. Som følge av utvidelsen er det blitt rom for ytterligere 1090 kistegraver, 346 urnegraver, 53 kistegraver i minnelund, 444 urnegraver i minnelund og 234 graver for muslimer. Utvidelsen ble ferdigstilt i oktober 2016. Entreprenørselskapet Søbstad AS har vært hovedentreprenør i arbeidet med utvidelsen.

Kirkelig fellesråd i Trondheim har de siste årene gjort en solid jobb for å øke antall gravplasser i byen. I tillegg til kirkegården på Tiller har Havstein, Saupstad, Leira, Ila og Leinstrand fått nye eller utvidede kirkegårder.

Organisasjon

Satsingsområder og tiltak

Tro, Kultur og Samfunn – menigheter

En styrking av kirkens omsorgstjeneste har i de siste årene vært et helt klart satsingsområde for fellesrådet, og i tråd med kommunens prioriteringer. Det er etablert byovergrepene fagforum/samarbeidsforum innen både undervisning og diakoni. Dette er et spennende og nyskapende arbeid som videreføres. I henhold til fellesrådets mål og strategiplan har det vært arbeidet med å utvikle en diakonal profil for Trondheim. En slik plan ble ferdigstilt i første halvdel av 2017. Arbeidet med trosopplæring er etablert i alle soner/menigheter, og det arbeides på bred front med videreutvikling av innhold og tilbud.

Soknestruktur

I dag er det 20 sokn i Trondheim (21 med Klæbu). Hovedtrekkene i dagens soknestruktur var etablert tidlig på 1900-tallet, og var basert på datidens arbeidsliv, kommunikasjoner, bosettingsmønster, kirkenes beliggenhet med videre. Byen endrer seg over tid; både hva gjelder hvordan vi forflytter oss og hvor vi bor.

Siden 1985 har byen vokst med ca. 60.000 nye innbyggere. Nye bosettingsmønstre er etablert. Det forventes at folkeveksten fortsetter i årene fremover.

Kirkelig fellesråd i Trondheim har organisert et arbeidet for å ta utfordringene med de store endringer i byen på alvor. Prosjektet har også sett på organisering av ressursene i soknene. Det er et ønske om å etablere større fagmiljø og å få på plass en reell daglig ledelse i

hvert sokn med personal- og økonomiansvar. I tillegg kan større sokn gi bedre grunnlag for å differensiere kirkelig aktivitet både innenfor og mellom sokn, med spesialisering av kirkebygg til ulike formål (som for eksempel barnas katedral og ungdomskirke). Prosjektet har også synliggjort at større sokn vil stå bedre rustet for å kunne møte og håndtere mulige fremtidige økonomiske utfordringer.

Det er bispedømmerådet som tar beslutning om eventuelle endringer i soknestruktur innenfor bispedømmet. I Trondheim er det lagt opp til at menighetsrådene selv søker om endring av soknegrensene.

Kommunikasjon og markedsføring

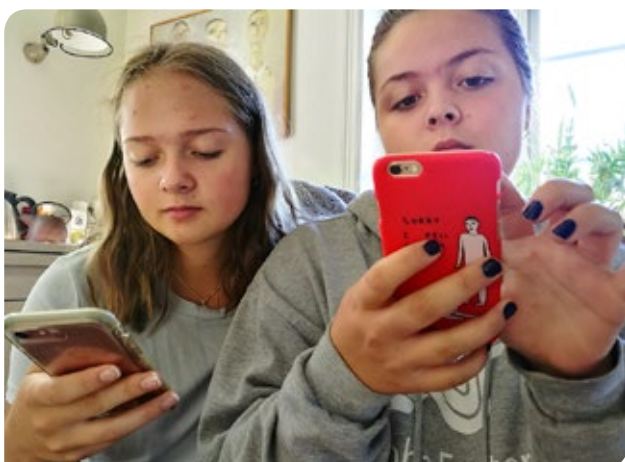
Kirkelig fellesråd ønsker å bidra til at vi kan videreutvikle en felles identitet for kirken i Trondheim – en identitet med relevante tilbud og aktiviteter som vi overfor storsamfunnet ønsker å bli assosiert med. Det er viktig å presisere at dette i stor grad kan være aktiviteter som utøves også i dag, men trenger å beskrives og organiseres slik at de forplikter oss alle.

Erfaring tilsier at felles formuleringer for hva vi som trossamfunn ønsker å oppnå, kan være gode verktøy i slikt arbeid. Slike mål må være rettet mot kirkens medlemmer/kommunens innbyggere og hva de skal kunne forvente av kirken/det å være medlem av Den norske kirke. Arbeidet med en felles kommunikasjonsstrategi for kirka i Trondheim er også et av tiltakene i arbeidet med utvikling av en felles kultur.

Kirkelig fellesråd vil bidra til at intern og ekstern kommunikasjon blir en målstyrt støtteaktivitet som effektivt bidrar til at kirka når sine øvrige målsettinger.

Flyfoto over området Kystad, fra henholdsvis 1964 og 2017

Ungdom og mobil – Illustrasjonsfoto (Foto: Siv Thompson)

Markedsføring og kommunikasjonsarbeid er et satsingsområde for Kirkelig fellestråd i Trondheim. Bevissthet og kompetanse rundt markedsføring av kirkas tilbud og aktiviteter, er viktig for KfiTs mål om økt tilslutning til kirkelivet i Trondheim.

- I 2017 besluttet KfiT å lage en felles *kommunikasjonsstrategi* for kirka i Trondheim. KfiT engasjerte Røe Kommunikasjon til hjelp med dette arbeidet. Forslag til kommunikasjonsstrategi ble levert ved utgangen av 2017.
- KfiT har et sterkt ønske og et mål om en mer *verdi-basert kommunikasjon* for kirka i Trondheim. Med det menes å legge større vekt på «hvorfor» kirka gjør det den gjør, ikke bare hva den gjør. Arbeidet med å få til dette vil være en naturlig del av kommunikasjonsstrategien.
- Kommunikasjonsstrategien synliggjør åtte veivalg som skal heve kommunikasjonsarbeidet i kirka i Trondheim. Å etablere en felles *kommunikasjonsplattform* for KfiT og prestetjenesten i Trondheim er et av veivalgene. Målet er at plattformen skal være fundamentet for alle kommunikasjonstiltak internt og eksternt.

Kommunens kirke- og livssynspolitik

Bystyret i Trondheim behandlet i sitt møte 15.06. 2017 «Kommunens kirke- og livssynspolitik». Bystyrets omfattende vedtak (15 punkter) er tydelig støttende til mye av Kirkelig fellestråds arbeid og planer. På flere felter må vedtaket kunne oppfattes som en klar invitasjon til et sterkere samarbeid.

Kommunesammenslåing med Klæbu gir et større fellestråd

Trondheim kommune og Klæbu kommune har vedtatt at de skal slå seg sammen til en kommune innen 2020. Det har konsekvenser for de kirkelige fellestrådene da Kirkeloven sier det bare skal være ett fellestråd i hver kommune.

Sammenslåing er vedtatt i begge nåværende fellestråd gjennom etablering av en kirkelig fellestråd med representanter fra Klæbu kirkelige fellestråd og Trondheim kirkelige fellestråd. Sammenslåingsprosessen gjennomføres med de kvalitetene og resultatene som er vedtatt.

IKT-utvikling

Innen det økonomisk-administrative området skjer det store endringer med rask utvikling av digitale løsninger og automatisering av arbeidsprosesser. Kommunikasjon, saksbehandling og deling av informasjon skjer i større grad digitalt. Store mengder data overføres digitalt mellom ulike aktører og systemer (internt og eksternt). Utviklingen gir muligheter for nye samarbeidsformer og effektivisering av oppgaver og tjenester.

Oppgavene til de ansatte vil endre seg til større grad av digital prosessstyring, kontroll, kvalitetssikring og sammenstilling av data. Utviklingen vil også endre behovet for kompetanse til å ha større grad av prosesskompetanse og digital kompetanse. For å ta i bruk og realisere effekt av nye løsninger må man være villig til å endre seg, noe som vil kreve endringskompetanse.

Ikke akkurat dagens teknologi – Illustrasjonsfoto

Kirkelig fellesråd i Trondheim (KfIT) er medeier i Kirkepartner som leverer drift av dataløsninger og programvare til kirken i Norge. Målet er å «samle Norge til et IKT-rike». For å få til helhetlige digitale løsninger, er samarbeid og struktur for samarbeidet helt avgjørende. Standardisering av løsninger og arbeidsprosesser krever at vi jobber mer likt enn vi gjør i dag. Endring og utvikling fordrer også aktiv deltagelse og involvering.

KfIT deltar aktivt i utvikling av kirkens IKT-løsninger, gjennom ulike fora og prosjekter hvor representanter fra lokalkirken (fellesråd), Kirkelig arbeidsgiverorganisasjon (KA), Kirkerådet, bispedømmeråd og Kirkepartner samarbeider om felles løsninger og felles IKT-strategi. Fellesrådet i Trondheim har markert seg i dette arbeidet som gir oss posisjon til å delta i og påvirke utviklingen av fremtidige løsninger.

Kirkens fremtidige IKT-løsninger, ut over de økonomisk-/administrative løsningene, skal også støtte kirkens mål og strategier og kjerneprosesser innen kirkelige handlinger og gudstjenester, medlemshåndtering, opplæring/trosopplæring, diakoni og kultur.

Ansatte og årsverk

I desember 2017 var det 159 fast ansatte (126 årsverk) i Kirkelig fellesråd i Trondheim.

I tillegg kommer rundt 18 årsverk på timelønte; sesongarbeidere kirkegård, vakter og timevikarer i menighet og overtidstimer. Dessuten er det omlag tre årsverk (fast ansatte) når det gjelder ansatte med menighetsrådene som arbeidsgiver.

Vi arbeider aktivt for likestilling mellom kjønnene. Ansattetallene viser en tilnærmet jevn fordeling av kvinner og menn virksomheten sett under ett.

Lokaler, anlegg, HMS-arbeid og sykefravær

Det er ikke innrapportert arbeidsuhell med alvorlige skader i KfIT i løpet av året. Det er heller ikke kommet meldinger fra verneombudene om brudd på sikkerhetsrutiner eller andre hendelser vedrørende helse, miljø og sikkerhet gjeldende for de ansatte. Arbeidsmiljøutvalget har hatt regelmessig møtevirksomhet.

Illustrasjonsfoto (Foto: Lars Verket)

Sykefraværet for 2017 er summert for alle enheter til 6,11 %. Fraværsprosenten inkluderer ikke fødselspermisjoner eller fravær grunnet syke barn etc. Den ligger noe høyere enn virksomhetens måltall på 5 %.

Miljøfokus

Tiller – Grønn menighet

Lise Martinussen delte ut Grønn menighet-diplomet til menigheten på Nabokveld 12. februar. Hun er medlem i Nidaros Bispedømmes ressursgruppe som arbeider med miljø, forbruk og rettferd.

Hva betyr dette konkret for Tiller menighet? Menighetsrådet har vedtatt 25 tiltak som skal evalueres hvert år. For eksempel vil de resirkulere avfall og samle inn lysstumper til Knausen lysstøperi og integrere miljø-, forbruks- og rettferdsperspektiver i undervisning i sitt arbeid. Menigheten trer inn i «klubben» sammen med andre av våre menigheter.

Moholt Krematorium

Fra 2015 til utgangen av 2017 har krematoriet redusert sitt oljeforbruk fra over 50 liter pr. kremasjon til 33 liter i 2017. Dette utgjør en reduksjon i utslipp av CO₂ fra 146 kg/kremasjon til 88 kg/kremasjon. Med 1179 kremasjoner i 2017 utgjør dette et redusert utslipp av CO₂ med 68.382 kg.

Vi har målsatt det framtidige forbruket av olje til ca. 20 liter pr. kremasjon. I 2017 ble en av kremasjonsovnene murt om for å redusere luftlekkasjer. I 2018 skal neste ovn mures om, og dette kombinert med bedre drift vil gi ytterligere positiv miljøeffekt.

Elektriske kjøretøy

Gravplassforvaltningen vil prioritere elektriske kjøretøy der det kan være hensiktsmessig. Bygg- og eienomsavdelingen har i tillegg lagt til rette for at det vil bli leaset tre El-biler for 2018. Bilene vil i all hovedsak bli benyttet av de drifts- og vedlikeholdsansatte samt de som arbeider med ulike prosjekter på gravplassene.

Avfallssortering

De siste årene har det vært jobbet med å få på plass en avfallsordning som kan fungere godt på gravplassene i Trondheim. Lademoen gravlund har over flere år jobbet godt med sortering og kompostering. Forsøk som er gjort sammen med renovatør, viser at plast og papp, som besøkende legger i avfallet, er så forurenset at det gir liten eller ingen gevinst å sortere. Når papp og plast er urent, går det til forbrenning.

Alt tyder på at vi ender opp med to fraksjoner for avfall – restavfall og kompost. Ved å samle opp kompost på alle våre gravplasser kan vi produsere egen matjord på to av våre anlegg – Lademoen og Tiller.

I tillegg blir restavfall uten kompostrester lettere på vekt, og derigjennom rimeligere å kvitte seg med.

Papp og papir samles inn og tas hånd om med henblikk på resirkulering. Farlig avfall behandles i tråd med offentlige retningslinjer. Vi er ikke kjent med at KfTs virksomhet fører til forurensning av det ytre miljø.

Miljø i fokus - Illustrasjonsfoto

Økonomi og økonomisk resultat

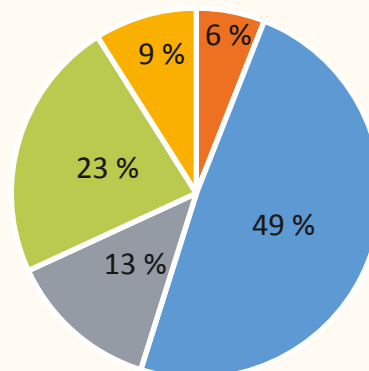
Netto drifts- og finansutgifter i 2017 var på 164,4 mill. kr. Regnskapsmessig merforbruk på kr. 0,65 mill. (4%) dekkes av avsetning fra tidligere års overskudd. Det er vist stor lojalitet for å gjennomføre driften iht. vedtatte planer.

Kirkelig fellesråd har bevilgninger fra Trondheim kommune som den viktigste inntektskilden for drift av kirke/menighet, administrasjon og kirkegårder. Kirkegårdsdrift har i tillegg inntekter gjennom festeavgifter for gravsteder, utleieforhold og tjenester ovenfor utenbysboende og for stell av graver.

For området Tro, Kultur og Samfunn (kirke og menighet) tilkommer statlige tilskudd til trosopplæring samt enkelte diakon- og kateketstilinger. Utleie av kirkene til konserter og arrangement med mere, gir også inntekter.

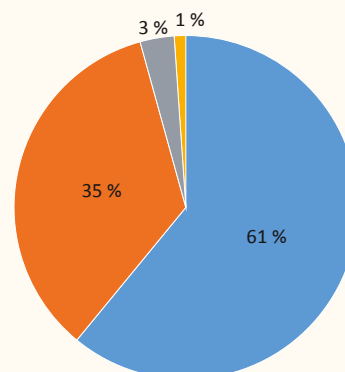
På investeringsiden er kommunal bevilgning eneste inntektskilde som foregående år. Totalt er det gjennomført investeringer i anleggsmidler for 159,9 mill. kr (brutto) i 2017, fordelt med 16,8 mill. kr til kirkebygg og 143,0 mill. kr til gravplass/krematorium.

Aktivitet og driftskostnader for 2017 fordelt på avdelinger

- Tro, kultur og samfunn 49 %
- Gravplass og krematorium 23 %
- Bygg og eiendom 13 %
- Økonomi og administrasjon inkl. IKT 9 %
- Kirkeverge, Fellesråd inkl. prosjekt 6 %

Netto driftskostnader for 2017 fordelt på ulike kostnadstyper

- Lønn og sosiale kostnader 61 %
- Kjøp av varer og tjenester 35 %
- Refusjon og tilskudd 3 %
- Finansutgifter 1 %

Representanter i Kirkelig fellesråd 2015 – 2019

Svein Willy Danielsen – leder

Jan Olav Straume – nestleder

Menighet/Virksomhet	Representant
Bakklandet	Hilde Hov Lauritzen
Berg	Liss-Tone Bakkehaug
Bratsberg	Trygve Rødsten
Byneset	Siv-Mari Forsmark
Byåsen	John Stene
Charlottenlund	Anita Kathrine Olsen
Heimdal	Olav Johannes Nilsen
Hoeggen	Eivind Rindal
Ilen	Britt-Inger Volden
Kolstad	Runar Martin Walderhaug
Lade	Kristin Kjølseth Johansen
Lademoen	Jan Olav Straume
Leinstrand	Jon Rokseth
Nidaros domkirke og Vår Frue	Kari Bach Henningsen
Ranheim	Jan-Erik Kosberg
Strinda	Kristian Steinnes
Strindheim	Kari Helene Gudmundset/ Bente Anne Gro Dahl
Sverresborg	Ivar Selmer-Olsen
Tempe og Leira	Stein Bratseth
Tiller	Svein Willy Danielsen
Nidaros Biskops representant	Ragnhild Jepsen
Kommunens representant	Geirmund Lykke

Et samisk alter i Nidarosdomen ble innviet 6. februar 2017
i forbindelse med jubileumsuka «Tråante 2017»
(Foto Magne Vik Bjørkøy)